

Sieć internetowa

Definicja sieci internet, dyskusja możliwości uzyskania dostępu do internetu, rodzaje połączenia.

Oś czasu reprezentująca rozwój Internetu - historia powstania poszczególnych usług internetowych.

Ćwiczenie dotyczące wykorzystania Internetu w życiu codziennym,

Definicja przeglądarki internetowej. Opis najbardziej popularnych przeglądarek. Cechy najbardziej popularnych przeglądarek: Microsoft Edge, Google Chrome, Opera, Safari, Mozilla Firefox. Budowa okna przeglądarki. Funkcja Pomocy w programie.

Budowa adresu strony internetowej. Elementy składowe adresu. System oznaczeń PEGI, PG i symbole ostrzegające przed ryzykiem nieodpowiednich treści.

Podsumowanie czym jest i jak funkcjonuje sieć internet oraz czym jest www i jakie daje możliwości.

Sieć internetowa

Przed przystąpieniem do tego materiału powinieneś umieć już włączyć **komputer**, znać **zasady prawidłowej pracy przy nim** oraz samodzielnie **instalować** i uruchamiać **programy** w **systemie operacyjnym**. Nadszedł czas na odkrywanie możliwości komputerów połączonych ze sobą w wielką sieć nazywaną internetem. Dowiesz się jak otwierać wybrane przez siebie strony oraz będziesz rozpoznawać na nich elementy aktywne, które umożliwiają ci obejrzenie kolejnych stron. Będziesz umiał wkrótce sprawdzić prognozę pogody na kolejny dzień, rozkład jazdy pociągów lub autobusów, **wyszukać** interesujące cię książki lub zdjęcia.

Wprowadzenie do usług sieci internetowej

Aby uzyskać dostęp do internetu, należy zwrócić się do dostawcy usług internetowych, który za pomocą na przykład sieci telefonicznej, telewizji kablowej, czy sieci światłowodowej podłączy do niego twój komputer.

Wszystkie komputery połączone tą siecią są olbrzymim źródłem informacji znajdujących się na tzw. stronach **WWW** (z jęz. ang. *World Wide Web*). Rozwój internetu możesz prześledzić na zamieszczonej poniżej osi czasu.

Oś czasu przedstawiająca rozwój internetu od 1969 do 2022 roku.

Źródło: GroMar, Mróz Kamil, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 1

Wymień dziesięć najważniejszych według ciebie zastosowań internetu. Zapisz je w poniższym dzienniczku.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Grafika przedstawiająca możliwości internetu.

Źródło: GroMar, dostępny w internecie: Pexels.com / Unsplash.com, licencja: CC BY 3.0.

Przeglądarki internetowe

Chcąc korzystać z zasobów internetu, musisz mieć zainstalowany specjalny program komputerowy nazwany **przeglądarką**. Z jakiej przeglądarki internetowej korzystasz? Czy jest to jedna z najbardziej popularnych przeglądarek, do których należą: Microsoft Edge, Google Chrome, Opera, Safari, Mozilla Firefox? Są one bezpłatne, dostępne na większości systemów operacyjnych, w tym na urządzeniach mobilnych, dlatego możesz wybrać dowolną z nich.

Ćwiczenie 2

Zastanów się, które logotypy odpowiadają poniższym przeglądarkom.

Opera

Google Chrome

Mozilla Firefox

Safari

Microsoft Edge

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Przeglądarki umożliwiają oglądanie zawartości wybranych stron WWW. Dostęp do nich uzyskujesz poprzez wpisanie we właściwym polu przeglądarki adresu danej strony. W każdej przeglądarce możesz zauważyć kilka podstawowych elementów:

- **Pasek nawigacji** dający możliwość odświeżania oraz przemieszczania się pomiędzy stronami, wstecz lub w przód.
- **Pole adresu**, w którym wpisujesz adres wybranej strony www.
- **Pasek kart**, w którym widnieją otwarte przez ciebie karty z możliwością otwarcia nowej karty i zamknięcia niepotrzebnych kart.
- **Część robocza**, w której wyświetlana jest zawartość wybranej strony www.
- **Pasek przewijania** dający możliwość przesuwania okna w pionie lub poziomie, gdy zawartość okna jest większa niż obszar roboczy.

W przypadku, gdy strona nie mieści się w całości w oknie przeglądarki, z boku i/lub na dole ekranu pojawiają się paski przewijania umożliwiające przeglądanie zawartości całej strony. Strona internetowa może zawierać m.in. tekst, grafikę, zdjęcia, animacje, filmy, muzykę oraz odnośniki. Odnośniki (nazwane **hiperłączami** lub **linkami**) mają najczęściej postać wyróżnionego tekstu. Wskaźnik myszy, po ich wskazaniu, zmienia swoją postać na charakterystyczny kształt małej dłoni. Zachęca ona do kliknięcia wskazanego odnośnika, w celu przeniesienia się na inną stronę www lub uruchomienie połączonego z linkiem programu.

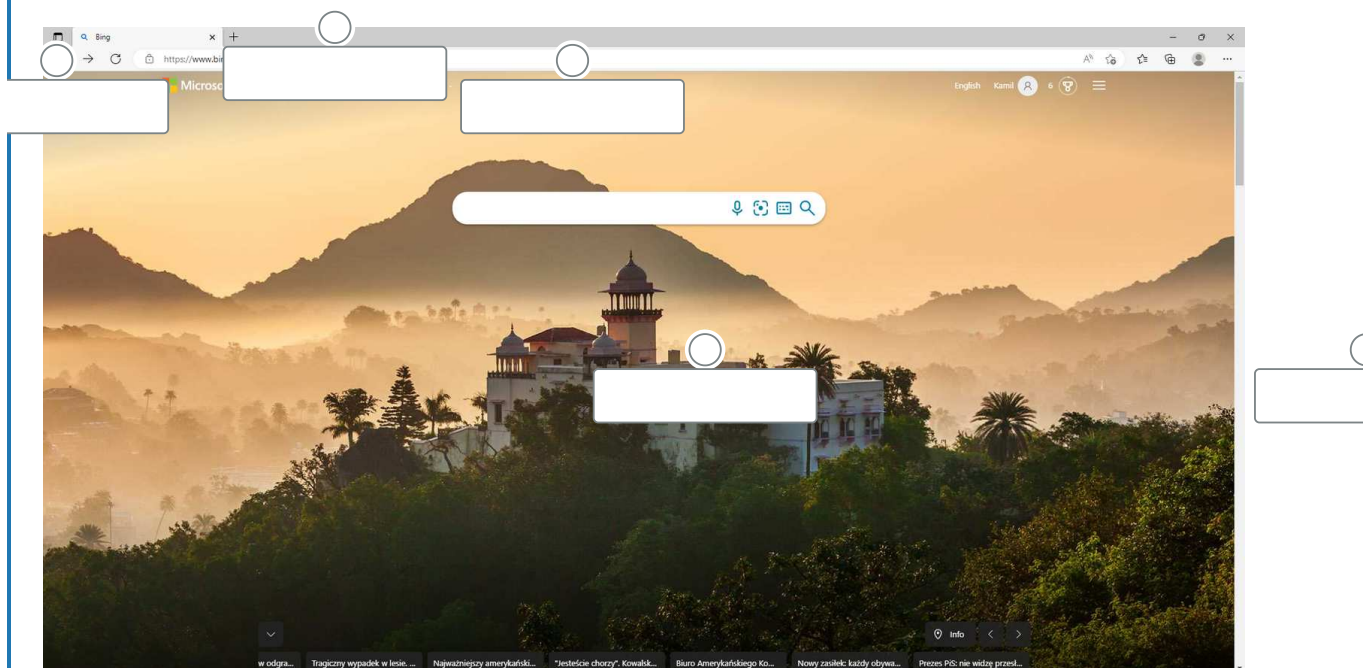
Ważne!

Nie wszystkie odnośniki w internecie udostępniane są w dobrej wierze. W sieci zamieszczane są także linki prowadzące do niebezpiecznych stron, na których napotkać możesz próby wyłudzenia informacji, niezosowne lub nielegalne treści, a nawet wirusy komputerowe, które podszywając się pod bezpieczne oprogramowanie, mogą próbować zainfekować Twój komputer. Więcej informacji znajdziesz w materiale [Zasady bezpiecznej pracy w sieci lokalnej i globalnej](#).

Twórcy przeglądarek nie pozostają bierni wobec rosnącej liczby zagrożeń, oferując coraz to lepsze funkcjonalności zapewniające [ochronę naszych przeglądarek](#). Warto również skorzystać z innych form zabezpieczenia swojej przeglądarki instalując dodatkowe rozszerzenia. Więcej informacji o tym znajdziesz w materiale [Bezpieczne pobieranie informacji oraz plików ze źródeł internetowych](#).

Ćwiczenie 3

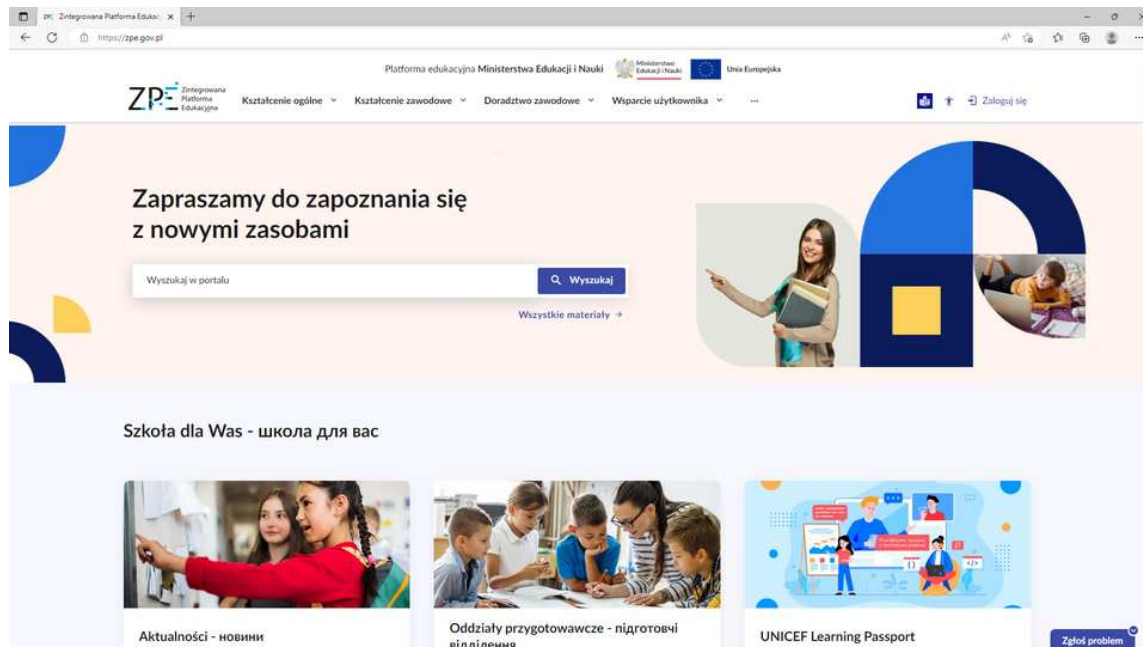
Wskaż na ilustracji wymienione nad ćwiczeniem elementy składowe przeglądarki.

Zrzut okna przeglądarki strony startowej Microsoft Edge z zaznaczonymi elementami przeglądarki.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Zapoznaj się z poniższym filmem przedstawiającym przeglądanie stron WWW.

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1NYnF5Wf38vs>

Film: Przeglądanie stron WWW.

Źródło: GroMar, Mróz Kamil, licencja: CC BY 3.0.

Film: Przeglądanie stron WWW.

Po uruchomieniu przeglądarki zobaczysz w niej stronę startową. W przyszłości nauczysz się ją ustawiać i zmieniać. Stroną startową może być strona szkoły, do której uczęszczasz lub najczęściej odwiedzany przez ciebie portal internetowy. Często są to również strony osób prywatnych. Może i ty kiedyś zaprojektujesz i opublikujesz **własną stronę**, którą ustawisz w swojej przeglądarce, jako stronę startową.

Ćwiczenie 4

W wielu przeglądarkach znajduje się pomoc, z której możesz korzystać podczas pracy. Sprawdź, czy w twojej przeglądarce wbudowana jest pomoc.

Adresy stron internetowych

Do wyświetlenia wybranej strony internetowej potrzebujesz jej **adresu**.

www.gov.pl

Adres przykładowej strony WWW - www.gov.pl podzielony na trzy sekcje.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Adres składa się z trzech elementów oddzielonych kropką:

- **www** – rodzaj usługi internetowej (przeglądanie stron **www**);
- **gov** – nazwa strony (często skrót nazwy firmy);
- **pl** – kod państwa, z którego pochodzi właściciel strony.

Nie wszystkie adresy stron internetowych zaczynają się od liter **www**. Wśród nich przykładami są nie tylko Facebook, Twitter, Gmail, ale także Zintegrowana Platforma Edukacyjna **zpe.gov.pl** oraz mniejsze serwisy:

- **anglomaniacy.pl** – strona zawierająca gry i zabawy językowe;
- **grydladzieci.edu.pl** – strona z grami edukacyjnymi;

Ograniczenia wiekowe

Na wielu stronach internetowych znajdziesz różnego typu filmy, książki i opowiadania, audiobooki, podcasty oraz gry komputerowe. Można je oglądać, czytać, słuchać lub w nie zagrać, korzystając z przeglądarki stron **www**, lub możliwości ich pobierania na dysk komputera.

Uwaga!

Gry, filmy i książki, również te dostępne w internecie, mogą rozwijać w tobie różne umiejętności i wyobraźnię, ale mogą też wywierać niekorzystny wpływ na twoją sprawność ruchową, samopoczucie, zachowanie i psychikę oraz postrzeganie świata. Zadbaj o swoje **bezpieczeństwo**,

formę rozrywki dobieraj stosownie do swojego wieku według odpowiednich oznaczeń wiekowych.

Oznaczenia wieku osoby, dla której jest przeznaczona strona internetowa.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Gdy kupujesz gry z rodzicami, korzystaj z umieszczonych na opakowaniach oznaczeń, Systemu PEGI, podających informacje o wieku osób, dla których gry są przeznaczone. Podobne oznaczenia powinny stosowane być w grach internetowych. Oznaczenie gier poniższym symbolem jest informacją, że mogą w nią grać osoby w każdym wieku, to znaczy, że taka gra nie zawiera negatywnych treści.

Symbol z napisem PEGI OK i podaną stroną www.pegi.info.

Źródło: Sławomir Szaruga, licencja: CC BY 3.0.

Dodatkowe opisy graficzne wskazują z jakiego powodu gra została zakwalifikowana do użytku dla tej, a nie innej, grupy wiekowej.

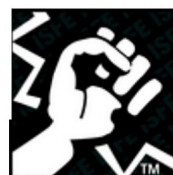
Wulgarny język

Używki

Dyskryminacja

Przemoc

Strach

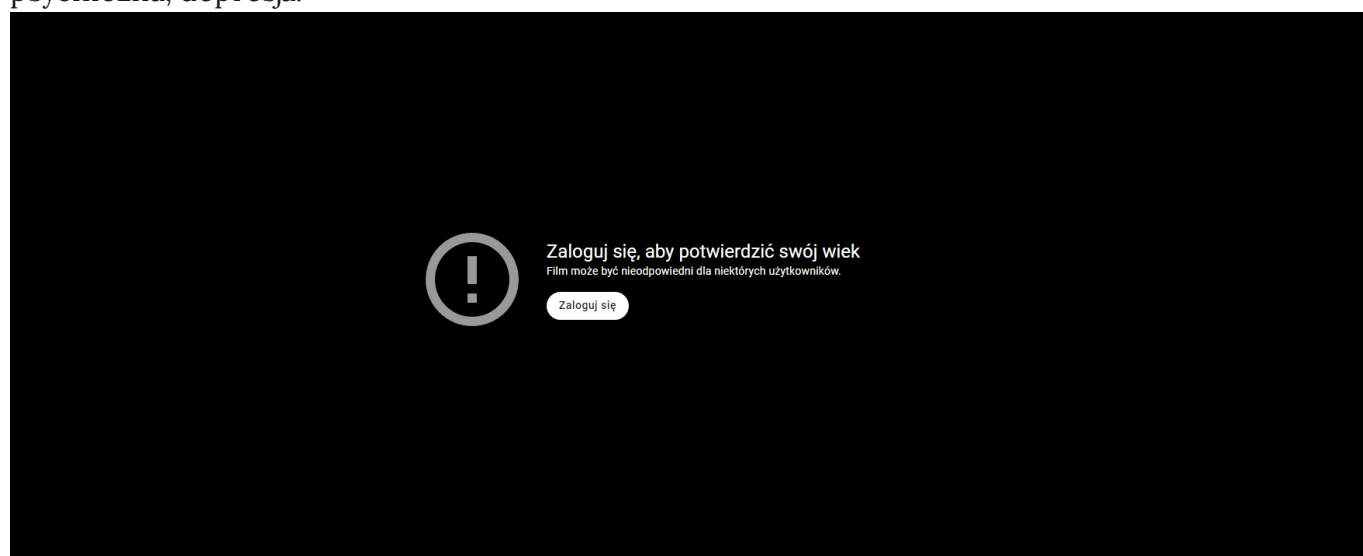

Nagość

Zrzut piktogramów informujących o niebezpiecznej treści.

Źródło: Sławomir Szaruga, licencja: CC BY 3.0.

Filmy dostępne na płytach i w internecie również posiadają konkretne ograniczenia wiekowe oraz ostrzeżenia na temat występujących w nich scen lub wydarzeń np. przemoc, alkohol lub narkotyki, wulgarny język, ujęcia samookaleczania, samobójstwo, strzelaniny, prześladowanie, przemoc psychiczna, depresja.

Zrzut ekranu z filmu w serwisie YouTube.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Obecny system kategorii wiekowych dla filmów, również tych wyświetlanych w kinach, składa się z pięciu kategorii:

- **G** - film przeznaczony dla wszystkich;
- **PG** - niektóre materiały w filmie mogą być nieodpowiednie dla osób poniżej siódmego roku życia (za zgodą rodziców);
- **PG-13** - niektóre materiały mogą być nieodpowiednie dla osób poniżej trzynastego roku życia (za zgodą rodziców);
- **R** - osoby poniżej siedemnastego roku życia mogą oglądać film jedynie z rodzicem lub pełnoletnim opiekunem;

- **NC-17** – film nie jest przeznaczony dla osób poniżej osiemnastego roku życia.

Na stronach internetowych stosowane są odpowiednie ostrzeżenia przed zobaczeniem treści i zawartości portalu. Często również wymagają potwierdzenia swojego wieku przy zakładaniu konta niezbędnego do korzystania z danego serwisu.

UWAGA!

Ta część Kafeterii zawiera treści przeznaczone wyłącznie dla osób dorosłych

Zabierz mnie stąd

Jestem pełnoletni, wchodzę

Zrzut ekranu okna z informacją o treściach dla dorosłych.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Zapamiętaj!

Internet to światowa sieć połączonych ze sobą komputerów, pozwalająca na przekazywanie pomiędzy nimi informacji, które mogą mieć postać komunikatów, listów lub plików.

WWW to usługa internetowa, pozwalająca na przeglądanie stron internetowych. Poruszanie się między stronami odbywa się za pomocą hiperłączy.